

രാജ്ഞി

പുസ്തകം 7

1116 മിഥുനം.

ലക്കം 11

മ ര ഗ ഉ ര .

—:~:—

സാരസ്യാജ്ജലസൂക്തിഭിർബഹുവിധ-

ശ്രേയഃ, പരം ദർശനം

കൃത്യാകൃത്യവിവേചനേന, ജനതാം

സഞ്ചാരേൻ സൽപഥേ,

ഗോശ്രീവൈഭവനന്ദിതാവനിരയം

“രാജ്ഞി” ഭൂഷാമണി-

തോപാലൈകപരായണോ വിജയതാം

സന്മാഗ്ദശീ, ചിരം!!

പി. സുബ്രഹ്മണ്യശാസ്ത്രി.

മാരകാകുളി.

ആനന്ദവാടിയിലാഡംബരത്തോടെ

വന്നു വസന്തകുമാരൻ;

മല്ലികാമൊട്ടുകൾ - അല്ല, കൂരമ്പുകൾ-

വല്ലികളേ ചേർത്തുവീരൻ,

അഞ്ചമ്പനനുകളിഷ്ടവിലെന്നപോൽ

പുഞ്ചിരിതുകിഞ്ഞൊട്ടത്തു;

മാരമഹാമഖദീക്ഷിതലോകത്തി-

നേരമാമോദംകൊടുത്തു.

വണ്ടാർകുലത്തിന്റെ തലക്കാരനാണൊലി
 വാസന്തവാടിയിൽ പൊങ്ങി,
 മാനന്തവാടിയിൽ കണ്ടു മങ്ങി,
 മായവമാധുരി പൊങ്ങി,
 മനോനിലൻ വന്നു വേണരസ്യങ്ങളിൽ
 കൂജനം ചെയ്തു തുടങ്ങി,
 കല്ലോലജാലങ്ങൾ താമരപ്പൊക്കിൽ
 സല്ലിലമാടാനൊരുങ്ങി,
 മാരുതാശ്ശാലമേറ്റംബുജമാനനം
 കമ്പിട്ടു നാണകുണ്ടാടി,
 കൂപ്പുകൈകൊണ്ടൊമ്പൽ മന്ദം സമീരന
 സെതരഭം നൽകി വണങ്ങി,
 ആനന്ദക്ഷേത്രത്തിലാരാമഭേവിത-
 ന്നമ്നാഭോപം മുഴങ്ങി;
 പുഷ്പിതശാഖകളുമ്പലം ചുറ്റുമേ
 പൂവണിമാലകൾ ചാത്തി;
 വേചരവർണ്ണങ്ങളുംബരവീഥിയിൽ
 മംഗളഗീതം പരത്തി.
 കല്യാണശോഭാമാവാടിയിലെങ്ങുമേ
 കണ്ടു വസന്തകുമാരൻ
 ആരാമശ്രീയോടു കൈകോർത്തു മോടിയി-
 ലാനന്ദലീലകളാടി.

II

കാലമാം മായികനൊന്നു തിരിഞ്ഞു കൈ-
 കാലുകളൊന്നു കുടഞ്ഞു;
 ഗ്രീഷ്മകോഷ്ഠാവിൽ വരണ്ടു മഹീതലം
 ഭീഷ്മരൂക്ഷാകൃതിപൂണ്ടു.
 ശ്രീരാജിതാരാമലാസ്യനാട്ടുങ്ങളു-
 മാരുഗീതവുമെല്ലാം
 വാടിവരണ്ടൊരുവാടിയിൽവാസന്ത
 ധാടിയും മോടിയുമെല്ലാം
 കൂടുംകൊടുങ്കാറ്റിലോടും കരിയില-
 കൂട്ടംകണക്കു പറന്നു;

കാന്തകോപാഗ്നിയിൽ കാന്താമുഖംപോലെ
 കാന്തികറഞ്ഞു ചമഞ്ഞു
 വാരുണീസുവയാലാനനമെന്നപോൽ
 കൈരവം വാടിക്കുരിഞ്ഞു.
 നീരറവാപികൾ കാരുണ്യമില്ലാത്ത
 കണ്ണുകളെന്നപോൽ കാഞ്ചു.
 കണ്ടു സരിതം മഞ്ജുനഹീനമാം
 കണ്ണിൻതടംപോൽ വിളർത്തു.
 മംഗല്യസൂത്ര മംഗളമായ് തീർന്നു
 മംഗളഗാത്രിപോൽ കണ്ടു
 അക്കടും വേനലിലുദ്യാന സൗഭഗ
 മുൽക്കടാതകത്തിലാണ്ടു.

III

കാളകരാളമായ് തീർന്നുവിരന്ദുഖം
 കാർകൊണ്ടൽ വന്നുപരന്നു.
 ചണ്ഡനാതാഹതിയേററുദീർഗമാ-
 യണ്ഡകടാഹം കലുഷി.
 അംബരവീഥിയിലംബുദജാലങ്ങൾ-
 ഊഹവശേഷം തുടങ്ങി.
 അംബുധികോപിച്ചു വീചിവില്ലാളിതാ-
 തംബുവാഹങ്ങളിൽ കേറി.
 ആയോധനത്തിനുകോപ്പിട്ടു ഭേരിതൻ
 ഭൈരവനാഭം മുഴക്കി.
 മിന്നൽപിണരുകളാകുന്ന വാളുകൾ
 മിന്നിവിണ്ണാകെ വിളങ്ങി.
 മാരിധാരാവലിയാകും ശരവലി
 വാരിയൊഴുതിത്തുടങ്ങി.
 കണ്ണിലശ്രുക്കൾപോൽ വാപികൂപങ്ങളിൽ
 തണ്ണിർ നിറഞ്ഞുവഴിഞ്ഞു.
 വാതകോപത്തിനാൽ ഭ്രൂഹജാലങ്ങൾ-
 ഊതുരഭാവമണഞ്ഞു.
 ഉൽഭിജരോമാഞ്ചമാണ്ടു മഹീതല-
 മുജ്ധിതപ്രജ്ഞായ് തീർന്നു.

അന്തിമശ്വാസം വലിച്ചുവെച്ചാനടി
 സന്തതശാന്തിയടഞ്ഞു.
 വാസന്തലക്ഷ്മിയെ വേട്ടകുമാരക-
 നസ്ഥിരനായിച്ചുമഞ്ഞു.
 കാലദോഷത്തിനാൽ ഷഡ്വൃതുവസ്ത്രത്തെ
 കാലന്തുകുളുലിപ്പിച്ചു.
 ധൂർത്തനാം നന്തകൻ വട്ടംതിരിഞ്ഞപ്പോൾ
 നട്ടംതിരിഞ്ഞൊരു നാരി
 കഷ്ടമവനോടു പിന്നെയും ചേരുവാ-
 നിപ്പാപ്പട്ടന്നിതെന്താവോ!
 മംഗല്യസൂത്രമുത്തുകളഞ്ഞാലും
 മംഗളം പോകയില്ലെന്നോ!

(അപ്പൻതമ്പുരാൻ.)

ആയുർവ്വേദത്തിൽ ജ്യോതിഷത്തിന്റെ പ്രഭാവം.

II

ചികിത്സാശാസ്ത്രത്തിന്നും ജ്യോതിഷശാസ്ത്രത്തിന്നും തമ്മിൽ ഗാഢ
 സമ്പർക്കമുണ്ടെന്ന് ആദ്യം പറഞ്ഞുവെല്ലാം. ഗ്രഹം പ്രതികൂലമായാൽ
 നാനാവിധ ഉപദ്രവങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. സൂര്യൻ കോപിച്ചാൽ
 മസ്തകത്തിലും മുഖത്തും രക്തപിത്തപീഡയുണ്ടാകുന്നു. ചന്ദ്രൻ പിഴ-
 ച്ചാൽ വർണ്ണസ്ഥലത്തും കഴുത്തിലും കഫത്തിന്റെ ഉപദ്രവവും, മംഗളം
 പൂഷ്യത്തിലും ഉദരത്തിലും പിത്തത്തിന്റെ ഉപദ്രവവും, ബ്രഹ്മാദിരക്ത
 പീഡയും, ബുധൻ കാലിന്ദ്രേലും കന്യീന്ദ്രേലും ത്രിദോഷങ്ങളുടെ ഉപദ്രവ-
 ളും ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. ബുധസ്സതി കടിപ്രദേശത്തും നിതംബത്തിലും
 വാതപിത്തങ്ങളുടെ അസഹ്യതയും ശുക്രൻ ഗുഹസ്ഥലത്തു കഫത്തി-
 ന്റേയും വായുവിന്റേയും ഉപദ്രവവും, ശനി ഉരളക്കുളിലും ജാനകുളി-
 ലും വാതസംബന്ധമായ പീഡയേയും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നു.

ജ്യോതിഷത്തിൽ ഗ്രഹങ്ങളുടേയും നക്ഷത്രങ്ങളുടേയും സ്ഥിതികൊ-
 ണ്ടാണ് മനുഷ്യദേഹത്തെ വിഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. രവി ശിരസ്സിന്റെ
 അധിപതിയാണ്. ചന്ദ്രൻ വലങ്കുയിന്റേയും, മംഗളം ഉൽപാദനസ്ഥാ-
 നത്തിന്റേയും, ബുധൻ വലത്തുകാലിന്റേയും ബുധസ്സതി ഉദരത്തിന്റേ

യും കടവയറിന്റേയും, ശുക്രൻ എടുത്തുകയറിന്റേയും ശനി എടുത്തുകാലിന്റേയും ദേവതാപരിചാരം. നക്ഷത്രഗണങ്ങളും ഇപ്രകാരം മനഃശ്ലേഷമേറേതെ വിഭാഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗ്രഹങ്ങളും നക്ഷത്രങ്ങളും പ്രതികൂലങ്ങളായാൽ അവയെക്കൊണ്ട് നിശ്ചേഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടുള്ള അംഗങ്ങളും ധാതുക്കളെ ആശ്രയിച്ച മനഃശ്ലേഷരീതികളിൽ ഉപദ്രവങ്ങളുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നു. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ ഈവിധം ബഹുപ്രകാരസങ്കേതങ്ങളെ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ ചെറിയ ലേഖനത്തിൽ അവയെ വിസ്തരിച്ചെഴുതുന്നതിന്നു സാധിക്കുകയില്ലല്ലോ.

രാശി, നക്ഷത്രം, ഗ്രഹം എന്നിവയുടെ ഗതിഭേദംകൊണ്ട് രോഗങ്ങളുടെ വിവരണം മനസ്സിലാക്കിയാൽ വൈദ്യനാഷ് രോഗം ഇന്നതാണെന്ന് നിശ്ചയിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഭീനത്തിന്നു വേഗത്തിൽ ആശ്വാസം കിട്ടുന്നതാണ്. വാതപിത്തകഫങ്ങളാകുന്ന ത്രിധാതുക്കളുടെ സ്വാഭാവികാവസ്ഥക്ക് സ്വാസ്ഥ്യമെന്നും അവയുടെ വികൃതിക്ക് അസ്വാസ്ഥ്യമെന്നുമാണ് പറഞ്ഞുവരുന്നത്. ശരീരസുഖത്തെ കാംക്ഷിക്കുന്നവർ ആമാശയത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേകം മനസ്സിരുത്തേണ്ടതാണ്. നമ്മുടെ ഭക്ഷണസാധനങ്ങളെക്കൊണ്ടാണ് ഭേദത്തിന്ന് സുഖം കിട്ടുന്നത്. നാം ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തെ ചരിക്കുന്നതായാൽ ഋഷിഗണങ്ങൾ തിഥിവിശേഷങ്ങളിൽ ഏതെല്ലാം ഭക്ഷണദ്രവ്യങ്ങളെയാണ് വിവിധശരീരവാക്യങ്ങളെക്കൊണ്ട് നിഷേധിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം.

ഈ നിഷേധത്തിനുള്ള കാരണത്തെപ്പറ്റി ആയുർവ്വേദശാസ്ത്രാനുസരണം കുറച്ചൊന്നാലോചിച്ചാൽ നമ്മുടെ വികിത്വാശാസ്ത്രത്തിനും ജ്യോതിർവിദ്യയ്ക്കും തമ്മിൽ അംഗാംഗിഭാവമുണ്ടെന്നുള്ള ധാരണ സ്ഥിരപ്പെടുന്നതാണ്. ചതുർത്ഥിയിൽ ഉഴുന്നും, അമാവാസി, പൂർണ്ണിമ എന്നീ തിഥികളിൽ മാംസവും, ഭക്ഷിക്കരുതെന്നു ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം നിഷേധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചതുർത്ഥിയിൽ ഉഴുന്ന് അകത്തുചെന്നാൽ അതിസാരാദി ഉദരരോഗങ്ങളും വാവുകളിൽ മാംസം കൂട്ടുന്നതുകൊണ്ട് കഫകോപവും ഉണ്ടാകുന്നു. പതിനാലുനാൾ അപാനവായു ഉത്പാദനംഗതിയാകുന്നതിനാൽ കോഷ്ഠബന്ധവും ഉദരസ്തംഭവും ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. ഉഴുന്ന് ഭക്ഷാൻ പ്രയാസമുള്ളതും മലത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതും അതിസാരാദി ഉദരരോഗങ്ങളെ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതുമാണ്. അത് ചതുർദ്ദശിയിൽ ഭക്ഷിക്കുന്നതുകൊണ്ട് മൂലാധാരത്തിൽ പൂർവ്വസഞ്ചിതമലം ഭക്ഷിക്കുകയും വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്ത് അതിസാരാദി ഉദരരോഗങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നു.

തന്മൂലമാണ് ഈ തിഥിയിൽ ഉഴുന്ന കഴിക്കരുതെന്ന് വിധിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ ചക ദിവസങ്ങളിൽ നിഷേധിച്ചിരിക്കുന്ന ദ്രവ്യങ്ങളെ ആസ്വദിക്കുന്നതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ദോഷം അല്പം ആഘോഷിച്ചാൽ മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രയാസമില്ല.

അശുഭനക്ഷത്രങ്ങളിൽ ജപരാദിപീഡകളുണ്ടായാൽ അതു വളരെ നാളോളം നീണ്ടുനിന്ന രോഗിയെ വല്ലാതെ കഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നു. അപ്രകാരം ശുഭനക്ഷത്രത്തിൽ സുഖക്കേട് തുടങ്ങിയാൽ അല്പദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ അതിനാശപാസം കിട്ടുമെന്ന് ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ കാണാനുണ്ട്. ഇതു നമുക്ക് അനുഭവസിദ്ധമാണ്. ചില ഗ്രഹങ്ങൾനിമിത്തമുണ്ടാകുന്ന ഉപദ്രവങ്ങൾക്കു ചില ചെടികളും, കഴിപ്പെട്ടുകുന്ന ചില ധാതുക്കളും പറ്റിയ ദൈവങ്ങളാണെന്നുകൂടി അതിൽ വിശദമായെഴുതിയിരിക്കുന്നു. രവിഗ്രഹത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ഉപദ്രവത്തിനു സ്വപ്നം, വൈദ്യുതും എന്നിവയും ചന്ദ്രൻ്റെതിന്നുണ്ടാകുന്നതിനു വെള്ളിയും ശംഖും, മംഗളത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നതിന് ഇരുമ്പ്, ഗന്ധകം, പവിഴം, മനോല എന്നിവയും ബുധനോപത്തിനു രസവും, ബുധസ്തതികോപത്തിനു ഗന്ധകവും ഹരിതാലവും, ശുക്രപീഡയ്ക്ക് താമ്രം, വംഗം, വെള്ളി എന്നിവയും ശനിഗ്രഹപീഡയ്ക്കു ഇയ്യവും ദൈവങ്ങളായി ഉപയോഗിക്കുന്നതായാൽ രോഗം കൃത്യപ്പെട്ടതിൽ സുഖപ്പെടുന്നതാണ്.

ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രപാരദർശിയായ ചികിത്സകൻ അരിഷ്ടലക്ഷണം, ആയുർവിജ്ഞാനം, അതായത് ദീപായു, മദ്ധ്യായു, സ്വപ്നായു എന്നിങ്ങനെയുള്ള ലക്ഷണവിചാരം, ഭൂതം, ശക്തനും, സ്വപ്നം, നിദ്രാവിജ്ഞാനം തുടങ്ങിയ വൈദ്യകവും ജ്യോതിഷവുമായ വിഷയങ്ങളെ സ്വാധീനമാക്കിയാൽ രോഗത്തിന്റെ സാദ്ധ്യസാദ്ധ്യതകളെ നിശ്ചയിക്കുന്നതിൽ സാമർത്ഥ്യം നേടുന്നതിനുപുറമേ ദീനക്കാരന്റേയും ദീനത്തിന്റേയും കാരണം കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനും ശക്തനായിത്തീരുന്നു. സമുദ്രതലമായ നമുക്കു ചികിത്സാശാസ്ത്രത്തിലും ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിലും രോഗം മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും പ്രതിക്രിയ ചെയ്യുന്നതിനും പലതരത്തിലുള്ള ഉപായങ്ങൾ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വൈദ്യന്മാർ ഈ വിഷയത്തിൽ പ്രത്യേകം മനസ്സിൽ ജ്യോതിഷത്തിലെ സർവ്വ സംഗതികളേയും പര്യാലോചിച്ച് ദൈവധർമ്മം വിധിക്കുന്നതായാൽ നിഷ്കാരം രോഗികളെ രോഗമുക്തരാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനു സാധിക്കുന്നതാണ്.

അമ്പാടി നാരായണി പത്രവാർഷികം.

കപ്പലിൽത്തന്നെ കള്ളൻ

1

ഒരു കള്ളി സുഖദുഃഖം പ്രകൃതപ്പെടുപ്പിലാക്കി-
ത്തിരുതകൃതി കളിപ്പാനുള്ള പന്തല്ലി രണ്ടും
പുരുഷവൃന്ദ! കാലപ്പെടുപ്പിക്കാരനെയൊ-
ണ്ടൊരുപൊറ്റിയുമില്ലാ ഞങ്ങളൊക്കെക്കഴങ്ങി

2

മൃതിജനിയിതുരണ്ടും പേക്കിനാവാണ് ലോക-
സ്ഥിതികളിവനറിഞ്ഞു കാൽമില്ലെന്നുപെയ്യാം
പതികുരുതിയടുക്കും മായ തുക്കണ്ണിളക്കി
പ്രതിഭിനമൊരു തന്മൂലം വാലുമില്ലാതെയാക്കും

3

മനുജരുടെ ഗരീരം നമ്മൾ കാണുംവെടിയിൽ-
ട്ടിനുഗരി കളിയാടിപ്പൊങ്ങി വീണസ്തമിക്കും
അനുഭവമിതുരണ്ടും രണ്ടുവസ്തുക്കൾ ചേർന്നാ-
ണനുപമമുളവാക്കിക്കാണുതിന്നിജഗത്തിൽ

4

അറിയുക വെടിയുപ്പാ, ഗുണകം, രക്തശുദ്ധം
ഗരിയിതുകളിലോരോന്നൊക്കെയും ചേർന്നിറങ്ങി
പരിചിലുകിൽ വിട്ടാൽ ചാടിയോടിക്കളിക്കും
ചിരിവരുമിതുകൊണ്ടാമുളളിലെക്കുണ്ടിഴിച്ചാൽ.

5

കലശലിണി, കുടുംബം, മക്കളെ, നോക്കൂ ജന്മം
തലയുമടിവിഴച്ചു, പ്രായമൊട്ടേറെയായി
കലടകളുണിമുത്താം പിംഗളക്കേകിയോരാ-
നിലയുടിയനുതന്നേതീരു ഖടപാംഗബന്ധം!

6

സകലഭവനരക്ഷാഭാരമേറ്റിട്ടു കാല-
പ്പകയനെയതിനാക്കി സ്വസ്ഥനായിട്ടിരുന്നാൽ
വകതിരിവവനില്ലാ, രക്ഷയില്ലാ, കലാഗം
തകരുമലകുമയോ! ലോകർത്തോറമ്പരന്നു

7

ജനഹിതമറിയുന്നീ സൃഷ്ടി രക്ഷാ ലയംകൊ-
ണ്ടുനവധിഭിനമിപ്പോൾ കേളിയാടിക്കഴിഞ്ഞു
ഇനിയിതുമതിയാക്കും കാണികൾക്കും മുഷിഞ്ഞു
കനിയുക “കളി മുത്താൽ കാൽ” മെന്നോർമ്മവേണം

8

നരരുടെ കഥപോട്ടേ ജീവിക്കുകയും കഴക്കാ-
ണരനിമിഷമിരിപ്പാനിപ്രപഞ്ചത്തിലിപ്പോൾ
നരതിലക! വലഞ്ഞു നാടു കീഴ് മേൽമറിഞ്ഞു
സ്ഥിരത ജഗതി മാഞ്ഞു മാനമയ്ക്കും പാഞ്ഞു

9

കൊലയിൻ കലധരം, വൈമുഖ്യമുള്ളിലാട്ടേ,
തുലയണ, കവരന്മാരൊക്കണം നാടനേകം
അലമിരുപുരമെന്നും തപ്തക്കളിക്കോപ്പുകാരീ-
നിലയിലടരിട്ടു കണ്ടു നീയും രസിപ്പൂ.

10

ധനമൊരുപടിയേവം ദുസ്ത്യം വെച്ചു ലോക-
ക്കുറവധിയഴലേകിക്കിട്ടമാന്ത്രിയവട്ടം
വിനയുടെ കഥയേല്ക്കുന്നതുതന്നോത്തുപോരീ-
ജനനീരതുടന്നു ഭാവി കാണാവതാണോ?

11

ചരതൻ നിജഭേദം ചോലയൊന്നെന്ന ബോധ്യം
വരണമിവരിലെന്നേ നാട്ടു നന്നായുള്ളു
സ്ഥിരത, സമത, യൈക്യം, മാന, മയ്യോദയെന്നി-
ത്തരമൊരുനിലമാന്ത്രി നാട്ടുവാഴിക്കവശ്യം.

12

പരന്തെ കളിയേവം നമ്മളെപ്പട്ടികത്തി-
ച്ചിരവുകലുമാടിക്കുന്നു സൂക്ഷ്മനിനച്ചാൻ
അരനിമിഷമിതൊന്നും ഹന്ത! ചിന്തിച്ചിടാത്തീ-
നരന്തെ കഥയോത്താലൊരുമൊന്നവരക്കും.

13

മതിയിലിതുകളൊന്നും ചിന്തപെയ്യാതെ ലോകം
പ്രതിഭിനമിതിവൃത്താന്തീയനന്തമെന്തേ
അതിരസമുഴലുന്നു, മണ്ണിലും പെണ്ണിലും താൻ
രതി, മറുപുറമുള്ളിൽ കാണവൻ കണ്ണമിട്ടു

14

അലമലമതിനിന്ദും, നാട്ടുവാഴുന്നവക്കോ
കൊലയിലുമലവില്ലാ, നാടക്കും കഴക്കും
നിലയുടെ കഥയില്ലാ, സ്വാർത്ഥമേയുള്ളു; ലോകം
ചിലരിതിൻ പരന്തെപ്പച്ചുകാട്ടിപ്പുകിട്ടും

15

കരുവിടിയുമൊരാൾക്കും ജീവകാലത്തിനോടോ?
കരുതുക മൃതിയിന്നോ നാളയോ രൂപമുണ്ടോ?
ചൊരത്തിവിജയിയായി മന്ത്രിരെക്കൊന്നുകൊന്നി-
ങ്ങൊരുനിമിഷമിരിപ്പുണ്ടെന്നുറപ്പാരുതന്നോ?

16

ഭവജലധിയിലെനെത്തുള്ളിബന്ധക്കളായു-
ള്ളവരിവനവരേയും വീട്ടുപുട്ടിത്തുടങ്ങി
തവ ചിടിയിലേഴുന്നോൻ ഞങ്ങൾ; നീമുലമാണീ-
യവശത ചിടികിട്ടി; “കപ്പലിൽത്തന്നെ കള്ളൻ.”

നടുവത്തു മഹൻ നമ്പൂതിരി.

കല്ലിനാഥൻ

ബ്രഹ്മദൂഷണം.

II

വൃക്തിവിഭേദത്തിന്റെ ഭക്തസ്ഥം നിറച്ചിരിക്കുന്ന കിഞ്ചി
 ദൂഷവും ഭേദിക്കാണ്ടു മി. മലയാളിമല്ലിനാഥൻ ചോദിക്കുന്നു, “രാഷ്ട്രീയശബ്ദം ഏതെല്ലാം അർത്ഥത്തിലാണ് പ്രയോഗിക്കാവുന്നത്?” എന്നും
 “രാഷ്ട്രീയശബ്ദം രാഷ്ട്രഭായ ഫിതം എന്നുതടങ്ങിയ അർത്ഥങ്ങളിൽ
 പ്രയോഗിച്ചുകൂടാൻ പാണിനി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ?” എന്നും.

കല്ലിനാഥൻ മുമ്പു പറഞ്ഞ പ്രകാരം മല്ലിനാഥനെ നിഗ്രഹ
 സ്ഥാനത്തേക്കു നയിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്കു സമാധാനം പറയേ
 ണ്ടതായ ആവശ്യകതയില്ലെങ്കിലും രാജവിവൈയാകരണൻ ചെയ്തപോ
 ലെ കല്ലിനാഥൻ അങ്ങിനെ ഒഴിയാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. പ്രസിദ്ധനായ
 മല്ലിനാഥനോടെതിർത്താലല്ലേ കല്ലിനാഥനു പ്രസിദ്ധി ലഭിക്കയുള്ളൂ?
 കിട്ടിയ അവസരം കളയുന്നില്ല.

9848

മല്ലിനാഥന്റെ ചോദ്യം കേട്ടപ്പോൾ കല്ലിനാഥനു തുല്യവിത്തി
 വേദനയാൽ ഓമ്മിക്കേണ്ടിവന്നത് “പഥി ഭയോസ്തി വാ” എന്ന
 താക്കികന്റെ ചോദ്യവും അതിന്നു “ഭയ ഇതി കശ്ചന ശബ്ദോപി
 നാസ്തി” എന്ന വൈയാകരണന്റെ ഉത്തരവും തന്മൂലം താക്കികനു
 പിന്നെത്ത അമളിയും മറുപടിയ്ക്കിയ അതിപ്രസിദ്ധമായ ആ കഥയാ
 ണ്. എന്നാൽ വൈയാകരണൻ താക്കികനോടു പറഞ്ഞതുപോലെ
 ‘രാഷ്ട്രീയ’മെന്നൊരു ശബ്ദമേ ഇല്ലെന്നു കല്ലിനാഥൻ മല്ലിനാഥനോടു
 പറയുന്നില്ല. മി. മലയാളിമല്ലിനാഥനും അങ്ങനെയൊരു കൂട്ടുകാരായ
 പുതിയ ലോകവൃല്ലത്തിക്കാരും കൈരളിയെ യഥേച്ഛം സേവിച്ചുകൊ
 ണ്ടു ഭാഷാലോകത്തിൽ സർവ്വാത്കക്ഷേണ വർത്തിക്കുമ്പോൾ ‘രാഷ്ട്രീയം’
 മുതലായ അപശബ്ദങ്ങൾ ഇല്ലെന്നു എങ്ങിനെ പറയും? അത് അസാ
 ധ്യശബ്ദമാണെന്നുമായു മേ കല്ലിനാഥൻ സവിനയം ബോധിപ്പിക്കുന്നുള്ളു.

‘രാഷ്ട്രീയ’ശബ്ദം ഏതെല്ലാം അർത്ഥത്തിലാണ് പ്രയോഗി
 ക്കാവുന്നത്? എന്ന ചോദ്യത്തിന്നുള്ള ഉത്തരം, അത് അപശബ്ദമാക
 യാൽ അറിവുള്ളവർ ഒരർത്ഥത്തിലും പ്രാധാതികയില്ല എന്നാണ്.
 ‘രാഷ്ട്രീയശബ്ദം രാഷ്ട്രഭായ ഫിതം എന്നുതടങ്ങിയ അർത്ഥങ്ങളിൽ
 പ്രയോഗിച്ചുകൂടാ എന്നു പാണിനി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ?’ എന്ന രണ്ടാമ
 ണ്തെ ചോദ്യത്തിന്നു ‘ഇല്ല’ എന്നതന്നെയാണുത്തരം. ഇനി എന്നാണ്

ഭാവം? പാണിനി പാടില്ലെന്നു പറയാത്തതുകൊണ്ട് ‘രാഷ്ട്രീയം’ എന്നു പ്രയോഗിക്കാമെന്നാണെങ്കിൽ എന്തിനു കുറയ്ക്കുന്നു? രാഷ്ട്രീയം, രാഷ്ട്രീയം, രാഷ്ട്രീയം, രാഷ്ട്രീയം, രാഷ്ട്രീയം മുതലായ അപശബ്ദങ്ങളൊക്കെയുതന്നെ ഇഷ്ടംപോലെ പ്രയോഗിക്കാമെന്നു പറയാമല്ലോ! അങ്ങനെയല്ല “തന്ത്രൈ ഹിതം” എന്ന സൂത്രംകൊണ്ട് വിധിച്ചിരിക്കുന്ന ‘ഹ’ പ്രത്യയത്തിനു പ്രസക്തിയുള്ളതുകൊണ്ട് രാഷ്ട്രീയം എന്നു അർത്ഥത്തിൽ ‘രാഷ്ട്രീയം’ എന്ന് രൂപം വരാം. അതു പാണിനിക്കു ഹിതമല്ലെങ്കിൽ നിഷേധിക്കേണ്ടതല്ലേ? എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു എങ്കിൽ രാഷ്ട്രീയം വ്യഭാചകതാൽ “വ്യഭാച്ഛ” എന്ന സൂത്രംകൊണ്ടുതന്നെ രാഷ്ട്രീയമെന്നു രൂപസിലി പറയാമായിരിക്കെ ആ വാദമെന്തിന് ഉപേക്ഷിച്ചു? പാണിനി പാടില്ലെന്നു പറഞ്ഞിട്ടില്ലല്ലോ പാണിനി പാടില്ലെന്നു പറഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിലും “രാഷ്ട്രീയം പരാവാദം ഫലൈ” എന്നിങ്ങനെ വിശേഷവിഹിതമായ ‘ഫ’ പ്രത്യയം അതിനു ബാധകമാവുകകൊണ്ട് ആ വാദം ഉപേക്ഷിച്ചു എന്നാണെങ്കിൽ അതുപോലെതന്നെ “തന്ത്രൈ ഹിതം” എന്ന സാമാന്യവിഹിതമായ ‘ഹ’ പ്രത്യയത്തിനു വിശേഷവിഹിതമായ ‘ഫ’ പ്രത്യയം എന്തുകൊണ്ട് ബാധകമാവുകയില്ലെന്നും പുതിയ വാദത്തിനു മൂലമെന്തെന്നുമാണ് മനസ്സിലാകാത്തത്. ‘രാഷ്ട്രീയം’ എന്ന പ്രകൃതിവിശേഷത്തിൽനിന്നു ശേഷാർത്ഥത്തിലാണ് ‘ഫ’ പ്രത്യയം വിധിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്നും ഓർമ്മിക്കണം. ശേഷാർത്ഥമെന്നതു ഉക്തത്തിൽനിന്നു അന്യമായ അർത്ഥമാണ്. അപത്യാദി ചതുരത്വന്താർത്ഥമാണ് ഉക്താർത്ഥം. ‘തത്ര ജാതഃ’ ‘തത്ര സംഭൂതഃ’ ‘തത്ര ഭവഃ’ ‘പ്രായഭവഃ’ എന്നീ അർത്ഥങ്ങളെന്നപോലെ “തന്ത്രൈ ഹിതം” എന്നീ അർത്ഥവും ഉക്താന്യമാകയാൽ ശേഷാർത്ഥമാണ്. ശേഷാർത്ഥത്തിൽ രാഷ്ട്രീയത്തിൽനിന്ന് ‘ഫ’ പ്രത്യയം വിശിഷ്ട വിഹിതമായിരിക്കെ ആ വിശേഷവിധി “തന്ത്രൈ ഹിതം” എന്ന സാമാന്യവിധിയെ എന്തുകൊണ്ട് ബാധിക്കുകയില്ല? ബാധിക്കത്തക്കതല്ല. ‘ഫ’ പ്രത്യയബാധിതമാകയാൽ ‘ഹ’ പ്രത്യയത്തിനു “തന്ത്രൈ ഹിതം” എന്ന ശേഷാർത്ഥത്തിൽ പ്രസക്തിയില്ലാതിരിക്കെ, പാണിനി നിഷേധിക്കാത്തതുകൊണ്ട് രാഷ്ട്രീയമെന്നു പ്രയോഗിക്കാമെന്നു പറയുന്നത് ഇന്നത്തെ ഒരുതരം പുതിയ ലോകവ്യക്തിത്വത്തിനുള്ളതല്ലാതെ മറ്റൊരർത്ഥം നിരക്കുന്നതല്ല. അപ്രസക്തത്തിനുണ്ടോ നിഷേധം! “തന്ത്രൈ ഹിതം” എന്ന സൂത്രം ശേഷാധികാരബാധിർഭൂതമാകയാൽ അതിനു ശേഷാധികാരസ്ഥമായ, “രാഷ്ട്രീയം പരാവാദം

ഘടയെ" എന്ന സൂത്രം ബാധകമല്ലെന്നും വിവരിക്കേണ്ട. "ശേഷം" എന്നത് വിധിസൂത്രവും അധികാരസൂത്രവും ആണ്. അധികാരത്തിന്നു ഫലം "ശേഷികാത് ശേഷികഃ സരൂപോ ന" എന്ന നിഷേധത്തിന്റെ വിഷയമായും, 'തസ്യേദം' ഇത്യാദിയിൽ ഇടന്തേപന അപത്യാചര്മത്തിന്റെ അഗ്രഹണം എന്നിവയാണെന്നാകുന്നു പ്രൗഢമനോരമ, തത്ത്വബോധിനി, ശേഖരം മുതലായ പ്രാമാണിക ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സിദ്ധാന്തിച്ചിരിക്കുന്നത്. അല്ലാതെ "തസ്സൈ ഛിതം" എന്ന 'ഛ' പ്രത്യയത്തിന്റെ ബാധാഭാവമല്ല. മി. മല്ലിനാഥൻ മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ടോ? ഇത് ശാസ്ത്രീയവിചാരമാണ്. സ്വന്തം സംഘത്തിലെ പുതിയ ലോകപ്രസ്ഥത്തിനൊക്കെ ഇവിടെ കാര്യമില്ല. കല്ലിനാഥൻ പറയുന്നതു ശരിയാണോ എന്ന് ഭാഷാലോകചക്രവർത്തിയായ മി. മല്ലിനാഥൻ തന്റെ ആസ്ഥാനപണ്ഡിതനായ ശാസ്ത്രീയോടൊന്നു യഥാവസരം ചോദിച്ചുനോക്കിയാൽ കൊള്ളാം. അങ്ങനെ ചെയ്യാതെ കിഞ്ചിദ്ദോഷത്തിൽ നിറച്ചിരിക്കുന്ന വ്യക്തിവിഭേദപ്രശ്നംകൊണ്ടു ഭാഷാലോകത്തെ ജഗൽപ്രാഹരണമാക്കരുതെന്നും ആ ദുർവ്യാപാരം തുടരാതിരുന്നാൽകൊള്ളാമെന്നും പ്രത്യേകം അപേക്ഷയുണ്ട്.

"ആ വിലപിടിച്ച അഭിപ്രായം ഒന്നു കണ്ടതിനുശേഷമാകാം രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ കിഞ്ചിദ്ദോഷം പുറത്തെടുപ്പാൻ എന്നാണ് മല്ലിനാഥൻ കരുതിയിരിക്കുന്നത്. ഒരു വൈയാകരണശിരോമണിയുടെ ന്യായമായ അഭിപ്രായങ്ങൾ കേട്ടതിനുശേഷം കിഞ്ചിദ്ദോഷം തുറന്നുതോന്നിയാൽ വ്യക്തിവിഭേദപ്രശ്നത്തിന്റെ ദുർഗ്ഗന്ധം പൊങ്ങുവാനിടയുള്ള ആ ദുർവ്യാപാരത്തിൽനിന്നു വിരമിക്കുവാനും വിരോധമില്ലല്ലോ" എന്നാണ് ഭാഷാലോകം ഭരിക്കുന്ന മല്ലിനാഥരാജാധിരാജന്റെ വിചിന്തനം. ഹാ! എന്തു ഭയങ്കരം. കിഞ്ചിദ്ദോഷത്തിൽ നിറച്ചിരിക്കുന്നതു വ്യക്തിവിഭേദപ്രശ്നത്തിന്റെ ദുർഗ്ഗന്ധമാണെന്നുള്ളതും അതു പുറത്തെടുക്കുക എന്ന ദുർവ്യാപാരത്തിനായി മി. മല്ലിനാഥൻ ഒരുങ്ങിയിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതും പ്രസ്തുത വിചിന്തനംകൊണ്ട് തീർച്ചയാകുന്നു. കിഞ്ചിദ്ദോഷക്കാരനെ ജമ്ദൻ ബോംബറേക്കാട്ടിലും കിഞ്ചിദ്ദോഷത്തെ ജമ്ദൻ ബോംബിനെക്കാട്ടിലും ഭാഷാലോകത്തിന്നു ഭയപ്പെടേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ഇതിൽനിന്നു രക്ഷപ്രാപിക്കാൻ ഒരൊറ്റ വഴിമാത്രം നിർദ്ദേശിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. വൈയാകരണശിരോമണിയുടെ അഭിപ്രായം ന്യായമാണെന്നും കിഞ്ചിദ്ദോഷം തുറന്നുതോന്നും മല്ലിനാഥൻ തോന്നുക എന്നുള്ളതാണ്. അത് ദുസ്സാധ്യമാണ്. വൈയാകരണശിരോമണി എവിടെപ്പോയോ?

ശബ്ദമേയില്ല. കല്ലിനാഥൻ ഉപന്യസിച്ച വ്യാകരണപ്രക്രിയ മല്ലിനാഥൻ ന്യായമാണെന്നു തോന്നുക സംഭാവ്യമല്ല. തനിക്കു അപവാദസൂത്രത്തിന്റെ അർത്ഥം മനസ്സിലായിട്ടില്ലെന്നും താൻ അഭവയാകരണനാണെന്നും മല്ലിനാഥൻതന്നെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അഭവയാരരണന വ്യാകരണപ്രക്രിയ രചിക്കുമോ? രചിക്കാത്തതു് ന്യായമാണെന്നു തോന്നുമോ? അതുകൊണ്ടു് വീണ്ടും താണതൊഴുതപേക്ഷിക്കുന്നു:- ആസ്ഥാനപണ്ഡിതനോടുപോലും ചോദിക്കാതെ കിഞ്ചിദ്ഘോഷം പുറത്തെടുത്തു് വ്യക്തിവിദ്വേഷത്തിന്റെ ഭിദ്ഗ്ഗന്ധം പരത്തി ഭാഷാലോകത്തെ നശിപ്പിക്കരുതെന്ന്. അകാരണവും അന്യായവുമായി ദ്രോഹിച്ച് പ്രജകളെ ക്ഷോഭിപ്പിക്കരുതെന്ന്.

അശാബ്ദികൻ ശബ്ദസാധപസാധുതപമനുശാസിക്കുന്നു. സാമിത്വശാസ്ത്രവ്യൽപത്തിരഹിതൻ ലോകവ്യൽപത്തിയു്കൊണ്ടു് സാമിത്വശാസ്ത്രം ഭാഷാന്തരീകരിക്കുന്നു. സാമിത്വലക്ഷണം നിർവ്വചിക്കുന്നു. അഥോ! ഭാഷാലോകത്തിന്റെ പരമഭാഗ്യം!

* ശ്രീ കാരാസ്തരവനേശ സ്തവം.

പോരാളീടന കാരാസ്തര വനഭവി താൻ മേവിട്ടും ദേവ! ദേവ! നാരാകെക്കെവണങ്ങും തവപദയുഗളത്തിനടുത്തെത്തുവാനും ആരാധിക്കുന്നതിനും തരമിവനിതുനാൾ നന്മുണ്ടാകകൊണ്ടേൻ പോരാധിശ്രീധനത്തിനിന്നു വീരതി ഭവിയ്ക്കുന്നു ഞാൻ നിശ്ചയിച്ചു.

2

മനിൽ സർവാഭിലാഷപ്രസുരതഭവാനും ദേവ നിൻ ദിവ്യമാകും സാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ടു കാരാസ്തരവനമധികം നന്ദനോദ്ദാനഭാസ്സായ് അന്നിൻ സദഗ്നത്താൽ വിവിധതർ മഹാപ്രാധിത്യൻ ബാധയേല്പോ-രുന്നിദ്രാരോഗ്യഭാഗ്യോദയമവിരതമുൾക്കൊൾവതോ യുക്തമല്ലോ.

3

നേത്രത്തിൽ പൊങ്ങമാനനജസലിലമിയുന്നാനനം സിക്തമാക്കി-ശ്ശാത്രത്തിൽ പേറ്റുരോമോദ്ഗമമൊട്ടു കരതാരാദരം പൂണ്ടു കൂപ്പി സ്തോത്രം പൊല്പിച്ചജവിച്ചുജിതരക്തമകളെസ്സുവ്വവും വിസ്തരിച്ച-ജ്ഞാതയ്ക്കെന്നാലുമാർ നിന്നരികിൽ മരുവുവോനായവൻ തന്നെ ധന്വൻ.

4

ജീവൽക്കാലത്തിലെനെങ്കിലുമൊരു ദിവസം നിൻസമീപത്തിലെത്തി-ബ്ഭാവൽകം കാൽ വണങ്ങി കരുകമൊട്ടു നമിക്കാത്തമന്ത്രിന്റെ ജനം.

* കാഞ്ഞിരങ്ങാട്ടു ക്ഷേത്രത്തിൽ ചെന്ന് ദേവദർശനം ചെയ്തതു സംബന്ധിച്ചു് നിർമ്മിച്ചതു്.

ഹം! വസ്ത്രംതന്നെ പാരിൽ ക്രിമി തുണമിവയേക്കാളവൻ തുച്ഛതൂച്ഛൻ
നീ വർത്തിക്കുന്ന കാർമ്മവേദനമതു തൻ മേന്മയത്രയ്ക്കു ദിവ്യം.

5

ചിന്തിക്കും മുൻപു ഭക്തർക്കഭിമതമഖിലം നല്ലിടം ദേവ! നിത്യം
വൻ തിരക്കും തള്ളലും നിൻ നടയിലവിരതം വാസ്തവോ യുക്തമല്ലോ
പന്തിക്കുതാഹരമോദേവനുമഭിമതലാഭോദിതാനന്ദമേന്തി-
കൂന്തിക്കും മോഹഭാരത്തിനുമിടയണയാതീശ! നിന്നെബ്ഭജിച്ചു.

6

ഭൂമൻ! നീ വൈദ്യനാഥൻ, രജകളിലുഴലും പാപി ഞാൻ, കാലനെത്താ-
നാമട്ടിച്ചുള്ളവൻ നീ, സതതസമയവും കാലനിൽ ഭീവശൻ ഞാൻ
കാമം പീഡയുദ്ധമാഭരണനയി ഭവൻ ശോകഹാലാഹലംകൊ-
ണ്ടീമന്ദൻ ദശനന്നീയൊഴികെയെവനെനിസ്കാശ്രയം വിശ്വബന്ധോ!

7

വന്നില്ലെന്നേവരയ്ക്കും തവ നികടമതിൽ താവകം പാപേഴ്മം-
തനിൽ ഭക്ത്യാ നമിക്കുന്നതിനു പെറ്റതു പാഞ്ഞില്ല മന്മേലി കണ്ഠം!
തപനിസ്തുലസ്തവം ചൊൽവതിനുള്ളകിയതില്ലെൻ ജിഹ്വാഞ്ചലം താ-
നെന്നിടും പാപിയെന്നെ പ്രിയമൊടു പരിപാലിച്ചിടും നീ യോഗി.

8

എന്താണീയിരൂജാലം! തവ നികടമിവൻ വന്നു വന്നില്ലതിനു-
വെന്താപാദിലുമാകും മരു, ശുഭവിബുധോല്പാനമായ് മാറി രൂപം
ചിന്താമോലം കറുപ്പിച്ചൊരു ഹൃദയനേർക്കെ നന്നായ് ഒരുളിഞ്ഞ-
കൂന്താനന്ദാഭിയേന്ദ്രയേസുരചിരമായ് വിസ്തരം! നിൻ വിഭൂതം.

9

കാടും കുന്നും പ്രവാഹം പെരുകിന പുഴയും നീണ്ട മാർഗ്ഗങ്ങളും ഞാൻ
കൂടും യന്താൽ കടന്നീ സ്ഥലമധിഗതനായില്ലതിൽ ശോകപേശം
ആടും ചേതസ്സു നിന്തിശ്ശമരതർ മുനിമാർ യോഗമാഗ്ഗേണ നിത്യം
തേടും തട്ടിവുതേജസ്സുകൊടു മിഴിയാൽ പീതമായ് പൂതനായ് ഞാൻ.

10

മുനിൽ കാണുന്നു, കാർമ്മവേദനവിബുധോല്പാനസന്താനമേ! ഞാൻ
സന്നിത്യാനന്ദസമ്പദ്യുതി യുക്തകമുദിക്കൊണ്ടിടം നിൻ സ്വരൂപം
എനിൽ, പണ്ടെങ്ങുമീ ഞാൻ സ്വപനശയലും ഹം! ഗ്രഹിക്കാത്തതാകും
വന്നിസ്തുലപ്രമോദം പ്രകമേദിതമായ് വന്നു ഞാൻ പുണ്യവാനായ്.

11

താപം താപം ഭജിച്ചു, ജനിവിഷമയമായ്ത്തീർത്തു നട്ടംതിരിക്കും-
പാപം ഭാണ്ഡം മുറക്കീ, ഭവരജനികലാശിച്ചു നേരം വെളുത്തു
ആവർത്തം നികന്തുപുരഹര! ഭഗവൻ! ദിവ്യകാസ്സംഭിടം നിൻ
രൂപം തെല്ലൊന്നു കണ്ണിൽ പതിയവെയിവനെന്താമയം മാഞ്ഞതില്ല.

12

നോട്ടത്താൽത്തന്നെ ഭക്തർക്കുടയ വിവിധമാം ജന്മപീഡാകലത്തെ
കൂട്ടത്തോടേ തുരത്തിത്തുഹിനകരകലാപുഡ! നീ തുഷ്ടിയോടേ

വാട്ടം തട്ടാത്ത സെഴുപ്പത്തിനു വിളമ്പിലമാക്കുന്നു ചേതസ്സ്, പിന്നെ-
ത്തിട്ടംതാനേക്കിട്ടനു സകലവിധ മഹൈശ്വര്യവും ശശപദോഭം.

13

ക്ഷീരസാരം വൃഷ്ടിദൈവം പരമേശ്വരം കാശിനാഥിച്ച് കൃഷ്ണം
ഭദ്രം നല്ലം ഭവാനുതൻ കഴലിനരികിലോ കൃഷ്ണകിഷ്ണാക്കരാബ്ജം
ഘൃഗത്തിൽച്ചിതാനുജ്ഞതിപെട്ടമവരിൽ സ്തോത്രപൂരം പൊഴിക്കാം
സദ്രൂപകാരനാം നിൻ സ്മൃതികളുമുഖം നിദ്രിതം ജിഹ്വയാക്കും.

14

വൈരസ്യം ചേർന്ന നാനാവിഷയവനമതിൽക്കാരമുഷ്ടങ്ങളേറി-
സൈവരം ചാടിത്തകൽക്കിടന്നെ ചാലത കാട്ടുന്ന ഹൃദയാനരേന്ദ്രൻ
സാരം കൈക്കൊണ്ടേക്കത്തൊട്ടു ഗമരതനായ് പൂണ്ണസെഴുപ്പം ഭജിക്കാൻ
സ്ഥാരം യുഷ്ടൽകടാക്ഷാമൃതമുപഗതമായെങ്കിലേ സാദ്ധ്യമാവൂ.

(തുടരും.)

വടക്കുംകൂർ, രാജരാജവർമ്മരാജം.

രോഗിയുടെ മിത്രം.

(ഒരു ട്രാഗിക് കഥ.)

(ഒരുലത് രാമനും രാജാരാമനും തീവണ്ടിയിൽ അടുത്തടുത്തു
രിക്കുന്നു.)

രാജാരാമം:— (തലയിൽ കൈവെച്ചുകൊണ്ട്) ഹാവു! ഹാവു!!

ഒരുലത് രാമം:— (നെടുവീർപ്പിട്ട്) കഷ്ടം! (രാജാരാമന്റെ നേരെ കാര്യ
ഭാവത്തോടെ നോക്കുന്നു.)

രാജാരാമം:— (ഒരുലത് രാമനെ തന്റെ നേരെ സന്ദർശനനായ്ക്കണ്ടിട്ട്)
താങ്കൾ വളരെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുന്നുവല്ലോ. എന്താ വിശേഷം!

ഒരുലത് രാമം:— അല്ല, ഞാൻ മറെറാരുമല്ല നോക്കുന്നത്. താങ്കളെ
കണ്ടിട്ട് എനിക്കെന്റെ സഹോദരന്റെ മരണത്തെപ്പറ്റി ഓർമ്മവന്നു
പോയി. കഷ്ടം! (നെടുവീർപ്പിടുന്നു.)

രാജാരാമം:— താങ്കളുടെ ആശയം എനിക്കു മനസ്സിലായില്ല.

ഒരുലത്:— ഞാൻ പറയുന്നത് പരമാത്മമാണ്. മരണസമയത്ത്
അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖം തികച്ചും താങ്കളുടെ മുഖപോലെയിരു
ന്നിരുന്നു.

രാജാ:— (പരിഭ്രമത്തോടെ) എന്ത്, അതുവോ?

ഒരുലത്:— സത്യമായും, ഇതേ തരത്തിൽ അയാളുടെ കണ്ണുകൾ കഴി

ഞതുപതിഞ്ഞിരുന്നു; കവിളുകളിലെ തൊലി ചുക്കിച്ചുളിഞ്ഞുപോയിരുന്നു; കൈകാലുകൾ മരവിച്ചുപോയിരുന്നു; മുണ്ടു വെളുത്തുപോയിരുന്നു; മുഖം വിളർത്തുമിരുന്നിരുന്നു.

രാജാ:— (വ്യാകുലഭാവത്തോടെ) ഇപ്പൊഴുണ്ടു പറയുന്നതെന്താണ്? ഇപ്പറഞ്ഞതായോ എന്റെയും നില? വേറെയാരും എന്നോടിങ്ങനെ പറഞ്ഞില്ല ഇക്കാരും.

ദൈത്യം:— വല്ലവരും പറയുമോ? യഥാർത്ഥമിത്രം ഈ ലോകത്തിലെ വിടെ? (ഭീഷ്മശ്വാസം)

രാജാ:— ഡാക്ടറാണെങ്കിൽ, എന്നോടു പിന്നെയും പിന്നെയും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, വിചാരപ്പെടുവാൻ തക്ക സ്ഥിതിയൊന്നുമില്ലെന്ന്.

ദൈത്യം:— ഡാക്ടർ! ഡാക്ടറുടെ വാക്കിൽ അങ്ങു വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നുവോ? ആപത്തുകാലത്ത് ആശ്വാസം നല്കേണ്ടത് അയാളുടെ കടമയാണ്. ഒടുവിൽ കൈ-കാലുകൾ തണുത്ത് രോഗി മരവിയ്ക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ, അയാളുടെ മിഴികൾ മടുമാറുമ്പോൾ, പിന്നെ അയാളുടെ

രാജാ:— (ദൈത്യം രാമന്റെ കൈപിടിച്ചുകൊണ്ട്) മാപ്പുതരണേ, അങ്ങനേ! മതി, ഇനിയൊന്നും പറയാതിരിക്കണേ! എന്റെ കൈകാലുകൾ തണുക്കാൻ തുടങ്ങിരിക്കുന്നു. താങ്കളുടെ വണ്ണം പെട്ടെന്നു സത്യമായിപ്പോകും. (നെഞ്ചത്തു കൈവെച്ചുകൊണ്ട്) ഹോ!!

ദൈത്യം:— താങ്കൾ കാണുന്നുണ്ടല്ലോ; ഞാനൊരു കാര്യം പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് - ഡാക്ടർ പറയുന്നതിൽ അങ്ങ് അല്പംപോലും വിശ്വസിക്കരുത്. ആകട്ടെ, ഞാനൊന്നു ചോദിയ്ക്കാം. താങ്കൾ രാത്രിയിൽ ബോധംകെട്ടല്ലേ ഉറങ്ങുന്നത്.

രാജാ:— ആ! അങ്ങനെയല്ലാതെ എനിയ്ക്കുറങ്ങാൻ കഴിയുന്നില്ല.

ദൈത്യം:— (നിശ്ചയിച്ചിട്ട്) എന്റെ സഹോദരനും ഇതേ സ്ഥിതിയായിരുന്നു. അയാൾക്ക് തിരിഞ്ഞുകിടക്കാൻ കൂടി കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

രാജാ:— എന്നാൽ, എനിക്ക് വേണമെന്നു തോന്നുമ്പോൾ തിരിഞ്ഞുകിടക്കാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്.

ദൈത്യം:— ഇപ്പോൾ തിരിഞ്ഞുകിടക്കാൻ കഴിയുന്നുണ്ടാവാം; എന്നാൽ പതുക്കെപ്പതുക്കെ അതുകൂടി വയ്യാത്ത പതനത്തിലാകും നിശ്ചയം!

രാജാ:— എന്ത്! ഉള്ളതോ?

ദൈത്യം:— പതുക്കെപ്പതുക്കെ, താങ്കൾക്ക് ഇടുത്തുവശത്തേ ആറാം

വാരിയിൽ വേദന വന്നുകൂടും. കാലിന്റെ വിരലുകൾ തീരെ നിശ്ശേഷമായിപ്പോകും; സന്ധിബന്ധം കഴഞ്ഞഴിഞ്ഞുപോകും.

രാജാ:— (തലയിലെ വിയപ്പു തുടച്ചുകൊണ്ട്) ഞാൻ താങ്കളെക്കൊണ്ട് 'ആണയിടുന്നു'; ഇനി മിണ്ടാതിരിയ്ക്കണം. എന്റെ ഹൃദയം തുടിച്ചു കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു.

ദൈവത്:— താങ്കൾ ഇപ്പോൾ മുതലേ വളരെ സൂക്ഷിച്ചുകഴിച്ചുകൂട്ടണം.

രാജാ:— സൂക്ഷിച്ചിരിക്കാമെന്നു ഞാൻ സമ്മതിച്ചു. പക്ഷേ, ഇതു ചൊണ്ടുതരൂ, ഞാനിപ്പോൾ എന്തുചെയ്യണം?

ദൈവത്:— താങ്കൾ 'അലോപ്പതി' (ഇംഗ്ലീഷ്) ചികിത്സയാണേ ശീലിയ്ക്കുന്നത്?

രാജാ:— അതേ.

ദൈവത്:— ഹായ്! 'അലോപ്പതി' മരുന്ന് വിഷമാണല്ലോ. രോഗത്തിനേക്കാൾ മരുന്നാണ് കൂടുതൽ ഭയങ്കരം! ഞാനാണെങ്കിൽ, ഡാക്ടറെ യമരാജനേക്കാളുമധികം ഭയപ്പെടുന്നു.

രാജാ:— (ശങ്കിതനായിട്ട്) അതേ, എന്നാൽ എന്താണ് ഞാൻ ചെയ്യേണ്ടത്? 'ഹോമിയോപ്പതി' ചികിത്സ ചെയ്യാലോ?

ദൈവത്:— അതിൽവെറും പച്ചവെള്ളമല്ലേ ഉള്ളൂ!

രാജാ:— എന്നാലിനി നാട്ടുവൈദ്യനെ വിളിച്ചാലോ?

ദൈവത്:— അതിലും ഭേദം ഇത് ആയിരിക്കും, - കുറച്ചു 'കറപ്പ്' തിന്നുക - കൂടെ കുറച്ചു കടകെണ്ണയും കഴിയ്ക്കുക!

രാജാ:— രാമ! രാമ!! എന്നാൽ പിന്നെ എന്താ ചെയ്യേണ്ടത്, എങ്കിലും മാനേ!

ദൈവത്:— ഒന്നും ചെയ്യേണ്ട; ഞാൻ താങ്കളോടു പരമാർത്ഥം പറയുകയാണ് - ഇതിനിനി ഒരുപായവും ഇല്ലതന്നെ.

രാജാ:— സഹോദര! രോഗിയായിരിക്കുന്ന എന്നെ ഇങ്ങനെ ഭയപ്പെടുത്തുന്നതു നന്നല്ല.

ദൈവത്:— ഭയം എന്തിനാണ്? 'ഇഷ്ടാ!' ഈ പ്രപഞ്ചത്തിൽ കേവലം കഷ്ടവും ദുഃഖവും ആവത്തുതന്നെ നമുക്ക് എതിരിടാനുണ്ട്. നാലുപാടും കൂരിരുൾ. വിഷാദമേഘങ്ങൾ ചുറ്റും കൂടിയിരിക്കുന്നു. 'അയ്യോ! അയ്യോ!' അല്ലാതെ മറ്റൊന്നും കേൾക്കാനില്ല. ഇവിടെ നമ്മൾ മുക്തിപ്രാപ്തിന്റെ മാളത്തിൽ കഴിയുമ്പോലെ കരുതിക്കൊള്ള. ഇവിടെ നിന്ന 'കടന്നുകൂയുന്നത്' എത്രയും നല്ലത്!

രാജാ:— നോക്കൂ! ഡാക്ടർ എന്നോട് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് (വീട്ടിപ്പിടാകാണ്ട്) 'നിങ്ങൾ എപ്പോഴും സ്വസ്ഥമായും സന്തോഷമായും ഇരിയ്ക്കണം' എന്ന്. താങ്കളുടെ ഈ മുഖം കണ്ടു കണ്ടു എന്റെ ഭണ്ണം കൂടി കൂടിത്തന്നു വരുന്നു. എന്നാൽ കണ്ടിട്ട് താങ്കൾക്കു 'സമാധാനമുണ്ടോ' പുതുക്കിപ്പറപ്പേട്ടു. എന്നാൽ താങ്കളുടെ ഈ ഇരുണ്ട 'കെട്ടുതടി' യിൽനിന്നും ഒരൊന്നര 'ഡസൻ' പുത്രശാകം ഉറവെടുത്തുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു! താങ്കൾ ഏതുകിലും ഒരു നല്ല കാഴ്ച പറയൂ. ഇത് ഏതു സ്നേഹനാണം 'സാരേ!'

ദൈലത്:— ഇത് 'ചക്ഷുസ്സുപുരം' സ്നേഹനാണം. ഇവിടെ ഇക്കാര്യം 'കാളാ' പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു!

രാജാ:— സഭാമുഖപ്പട്ടാകാണ്ട് 'കാളാ!' എന്താ താങ്കൾ പറഞ്ഞത്? ഇവിടെ എത്രനേരം വണ്ടി നില്ക്കും?

ദൈലത്:— അരമണിക്കൂർ. ഇവിടെ അഞ്ചു മിനിട്ടുപോലും നില്ക്കുന്നതു നന്നല്ല.

രാജാ:— (തിരിഞ്ഞിട്ട്) അയ്യയ്യ!

ദൈലത്:— ഭയപ്പെടുന്നതു വളരെ ചീത്തക്കാര്യമാണ്. ഭയപ്പെട്ടാൽ 'കാളാ' വളരെ വേഗത്തിൽ പിടിപെടുന്നതാണ്. ലാറിസ്സായിപ്പിന്റെ പുസ്തകത്തിൽ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്.

രാജാ:— താങ്കൾ എന്നു വിട്ടുപിരിഞ്ഞാൽ, വേദിയും എന്നു വിട്ടു 'പിരിഞ്ഞതാളം' താങ്കളുടെ സംഭാഷണം കേട്ടുകേട്ട് എന്റെ കരൾ കിടന്നുതുടിയ്ക്കുന്നു. താങ്കൾ ഡാക്ടറെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവന്നാലും, എന്റെ സ്ഥിതി തുലോം മോശമായിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു.

ദൈലത്:— ഡാക്ടർ എവിടെയുണ്ട്?

രാജാ:— എന്നാൽ, സ്നേഹൻമാസ്റ്ററെ വിളിയ്ക്കണം!

ദൈലത്:— വണ്ടി വിടാറായിരിയ്ക്കുകയാണ്.

രാജാ:— എന്നാൽ, ഗാർഡിനെ വിളിയ്ക്കണം.

ദൈലത്:— ഗാർഡ് താങ്കൾക്കെന്തു ചെയ്യാൻ ശക്തനാകും? (ദീപ് ശ്വാസമിടുന്നു.)

രാജാ:— എന്നാൽ ഭഗവാനേ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവരണം; ഞാൻ ഇതാ മരിയ്ക്കുന്നു. (മോഹാലസ്യപ്പെടുന്നു.)

ദൈലത് രാമൻ കൂടെക്കൂടെ ദീപ്ശ്വാസം ചെയ്യുന്നു, പറയുന്നു:—

['മനമേ! ചെയ്തുന്നഞ്ഞെയുപായം'

'മനമേ! ചെയ്തുന്നഞ്ഞെയുപായം']

പണ്ഡിതർ, ഇ. വി. രാമൻ നമ്പൂതിരി, വിദ്യാരത്ന..

* എന്റെ ഗുരുനാഥൻ.

മിക്ക സാമിത്വകാരന്മാരും മഹാകവികളും എന്റെ അനുഭവത്തിൽ കപടനാട്ടുകാരും സ്വാതന്ത്രവാദികളുമാകയാൽ കണ്ടുവരാൻ. എന്നാൽ ശ്രീമാൻ സെബാസ്റ്റ്യൻ അവർകളുടേപ്പോലെ അത്ര ഹൃദയനൈർമ്മല്യവും സ്നേഹശീലവും സംസ്കാരവും തികഞ്ഞ ഒരു പണ്ഡിതവരികൾ ഇല്ലെന്നു പറയുന്നതായിരിക്കും ഉത്തമം. നാലേ നാലുകാലുതെ പരിവയമേ എനിക്കദ്ദേഹമായിട്ടുള്ളൂ. എന്നാലും ആ ഗുരുവശ്വന്റെ സ്നേഹമനുസ്മരണയോടെ ഉപദേശങ്ങളാണ് എന്നു സംസ്കൃതനാക്കിയതെന്ന് എനിക്കു സമ്മതിക്കാതിരിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല.

അടുത്ത ദിവസമാണ് അദ്ദേഹം ചെൻച്ചൻ പാറിപ്പിരിഞ്ഞത്. കവിഭാഷയിൽ പറയണമെന്നിൽ, സെന്തോമസ് കോളേജിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷനായ ഭിത്തികൾപോലും പുസനം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കും അന്ന്. കാലാണിയിച്ച 'മുല്ലമാലയും വരക്കറി'യും എന്റെ ഗുരുനാഥനിൽ എനിക്കു ആദ്യമേതന്നെ കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. വാല്യകൃഗസ്സാമകിലും എത്ര പ്രഹർഷപ്രദമാണ് ആ മുഖം! അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കിൽ അലിഞ്ഞുപോകാത്ത ഹൃദയമില്ല. എല്ലാവരോടും സൗഹൃദഭാവത്തിലേ അദ്ദേഹം വർത്തിക്കുകയുള്ളൂ. ഈ ലോകത്തിന്റെ ആശയരൂപീകരണത്തിൽ വല്ലതും പങ്കുവഹിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഒന്ന് ഗാന്ധിയൻ തത്വചിന്തയും മറ്റൊരു എന്റെ ഗുരുനാഥന്റെ ഉപദേശവുമാകുന്നു.

എന്റെ ഗുരുനാഥൻ ഒരു കവിയശഃപ്രാർത്ഥിയല്ല. 'സംസ്കൃത'നായ ഒരു പണ്ഡിതൻമാത്രമാണ്. ജീവസന്ധാരണത്തിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹം തുലികയെടുത്തതായി അറിവില്ല. വല്ലവരും ആവശ്യപ്പെട്ടെങ്കിൽ ലേഖനമെഴുതും എന്നല്ലാതെ വല്ലതും വാരിവലിച്ചെഴുതുന്ന സമ്പ്രദായം അദ്ദേഹത്തിനറിഞ്ഞുകൂടായിരുന്നു. ബി. എ. ക്ക് 'ഉത്തരാസ്ഥയാവരം ആട്ടക്കഥ' വരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ ഞങ്ങൾ ഏതർപ്രസ്ഥാനത്തെക്കുറിച്ച് ചില ലേഖനങ്ങളെഴുതുവാൻ അദ്ദേഹത്തോടപേക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി. ഉടനേത്തന്നെ ആ അപേക്ഷ അദ്ദേഹം നിറവേറുകയും ചെയ്തു. ഇത്ര ശിഷ്യവാത്സല്യമുള്ള ഒരു ഗുരുനാഥനെ എവിടെക്കാണും?

രണ്ടു സംസ്കൃതപണ്ഡിതന്മാരെമാത്രമേ ഞാനറിയുകയുള്ളൂ. ബ്രഹ്മശ്രീ അനന്തനാരായണശാസ്ത്രി അവർകളും വിദ്വാൻ ഏ. വി. സെബാസ്റ്റ്യൻമാണവർ. ശ്രീമാൻ സെബാസ്റ്റ്യൻ കേരളത്തിലെ ഒരു

തികഞ്ഞ വൈയാകരണനാണെന്നു ആരും സമ്മതിക്കും സ്വപാഘ്യാ
ത്വവും പ്രൗഢിയും പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ പാടുപെടുന്ന പ്രഹസനമാരേ
ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അക്ഷരാഭൂതനായിത്തീർന്നതിലെ ഗുരും
പോലെയാണ് എന്റെ ഗുരുനാഥൻ

ശ്രീമാൻ സെബാസ്റ്റ്യൻ 'രൈണ്ണാപറഞ്ഞ' പണ്ഡിതനാണെ
ന്നു തെളിയിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'ഭാഷാശാസ്ത്രം' ഒന്നുമാത്രം മതി.
മിക്ക പ്രശസ്ത പണ്ഡിതന്മാരുടേയും സമ്പന്ന അദ്ദേഹത്തിനു ലഭ്യമായി
ട്ടുണ്ട്. ഒരു കവിതയെന്ന നിലക്ക് വലിയ പദവിയൊന്നും അദ്ദേഹത്തിനു
നേടുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിലും ഭൂതകവനത്തിലും ശയ്യാസജ്ജീകരണ
ത്തിലും പദഘടനയിലും അദ്ദേഹത്തിനുള്ള പാടവം അത്യാദൃശമത്രേ.
താഴെ ചേർന്ന ഒരു സമസ്താപൂരണം നോക്കുക:

* അന്തിയുക്തം പകലും പകച്ചു പലമട്ടത്തിക്കുമാറാശയം
വെന്തിബ് ഭോഗസുഖം തുടങ്ങരുതു ഭൂവെന്തിതു സഭുച്ചമോ?
പന്തിന്നൊത്ത മൃഗാക്ഷിമാരുടെ മുലപ്പന്തിക്കിണങ്ങിസ്സുഖം
'ചിന്തിച്ചേറെ മരിച്ചിടാതെ മനമേ, ചിന്തിക്കുകാൻവണ്ണനെ'

'ശ്രീരാമവർമ്മ' എന്ന പേരിൽ ഒരു മഹാകാവ്യം അദ്ദേഹം
രചിക്കുന്നുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ അതു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടില്ല. മാനാനം
ഹൈസ്കൂളിലാധിഷ്ഠിതമായി അദ്ദേഹമെഴുതിയ 'തെറ്റായ കുറ്റാ
രോപണം' എന്ന പ്രഹസനം ഏറ്റവും സരസമധുരമായിട്ടുണ്ട്. 'വെ
ണ്മലയാളം' എന്ന പ്രഹസനത്തിൽ നമ്പൂരിയുടേയും മറ്റും വേഷമഭി
നയിച്ച ശ്രീമാൻ കെ. കെ. ഗോപാലപിള്ള, തന്റെ അഭിനയവൈശി
ഷ്ട്യത്തിന് നിദാനമായിത്തീർന്ന് ശ്രീമാൻ സെബാസ്റ്റ്യന്റെ ശ്രദ്ധയും
പരിശീലനവുമാണെന്ന് എന്നോടു പറയുകയുണ്ടായത് ഇത്തരങ്ങത്തിൽ
വിസ്തരിക്കാവുന്നതല്ല.

പത്രപ്രവർത്തകലയിൽ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള പ്രാവീണ്യം പ്രശം
സനീയമാണ്. 'നസ്രാണിഭീപിക'യുടെ പത്രാധിപരായിരുന്ന കമ്മനം
കെ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയാകുന്നു ഇതിലദ്ദേഹത്തിന്റെ മാർഗ്ഗശി. തൃശ്ശി
വപേരൂരായിരിക്കുമ്പോൾ 'കേരളം' എന്നൊരു മാസികയും അദ്ദേഹം
നടത്തുകയുണ്ടായി.

ഒരു നിരൂപകനെന്ന നിലക്കാണ് എന്റെ ഗുരുനാഥന്റെ
പ്രശസ്തം വ്യാപരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതു പ്രശാന്തകോമളനായ ഒരു

* ഇദ്ദേഹം മാനാനം ഹൈസ്കൂളിൽ പണ്ഡിതരായിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു യുവസാഹിത്യ
കാരനവേണി പെട്ടെന്ന് പുരിപ്പിച്ചുകൊടുത്തതാണിപദ്യം. അന്ന് ഇദ്ദേഹം ഒരുനിമ
ഷകവികൂടി ആയിരുന്നു എന്നു പറയുവാൻ ഞങ്ങൾക്കു ധൈര്യമുണ്ട്. രാ. പ.

നിരൂപകനെ ഞാൻ വേറെ കണ്ടിട്ടില്ല ബി. എ. ക്ലാസ്സിൽ ശാകുന്തളം വരിപ്പിക്കുമ്പോഴാണ് എനിക്കദ്ദോഹത്തിന്റെ നിരൂപണകലയിലുള്ള വൈദഗ്ദ്ധ്യം പൂർണ്ണമായും ഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞത്. സരസ്വതകവികിരീടമണിയായ കേരളവ്യാസനെ, കവിതാവിഷയകമായി, ഡോക്ടർ ജോൺസനെ അനുകരിച്ച് അപക്വാന്തർ ചോപ്പിനോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തുവാൻ അദ്ദോഹത്തിനാത്രമേ ചെയ്യുമുണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. ഒരു പാഠ്യപുസ്തകമായി അംഗീകരിച്ചിരുന്ന ശ്രീമാൻ തെങ്ങുംമുട്ടിൽ വസ്തിസ് മാപ്പിള അവർകളുടെ 'വത്സവരിത'ത്തെ ഖണ്ഡനരൂപത്തിൽ വിമർശിച്ചിട്ടുള്ളത് നിരൂപണദൃഷ്ടിയുള്ള ആർക്കും നീരസപ്രദമായി അനുഭവപ്പെടുകയില്ല.

ശ്രീമാൻ കട്ടമത്തിനെപ്പോലെ എന്റെ ഗുരുനാഥനും ഏറ്റവും പതുക്കക്കാരനായ ഒരു ചെറുക്കാരനാകുന്നു പച്ചപ്പരിഷ്കാരവും മിഥ്യാഭിമാനവും അദ്ദോഹാത്ത എത്തിനോക്കിയിട്ടേയില്ല എന്തൊന്നില്ലാത്ത ഒരു നവീനതാമുണ്ടു് അദ്ദോഹത്തിന്റെ ആശയങ്ങൾക്കു്.

കൈരളിദാസനായ ഈ മഹാപണ്ഡിതൻ വിരകാലം സർപ്പാൽക്കഷണ വത്തിക്കുവാൻ സർപ്പശാപൻ കനിയുമാറാകട്ടെ! *

സി പ്രഭാകരൻ, ബി. എ

* * തെങ്ങളെ ഉള്ളഴിഞ്ഞുസ്സേഹിക്കുന്ന ഉത്തമമിവരും യഥാർത്ഥവിചാരം ആയ ശ്രീമാൻ എ. വി. സെബാസ്റ്റ്യൻ അവർകളോടു് തെങ്ങൾക്കുള്ള നിസ്സീമമായ ഭക്തി വിശ്വാസബഹുമാനങ്ങൾ ഈ അവസരത്തിൽ പ്രസ്തുതമാക്കിക്കൊള്ളുകയും അദ്ദേഹം അരോഗദൃഢഗാത്രനായി സവൈശ്വസ്ത്യങ്ങളോടുകൂടി ചിരകാലം വാഴുന്നതിനു് സർപ്പശക്തനായ ജഗദീശ്വരൻ കടാക്ഷിക്കുമാറാകട്ടെ എന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുകൊള്ളുന്നു.

ഒരു വിശിഷ്ട ചരമം.

രാജാജിയുടെ (സ്ഥാനത്യാഗംചെയ്ത മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ) പ്രഗത്ഭരേ കരുണാസന്തോഷങ്ങൾക്കു പാത്രീകൃതനായ തുച്ഛാഭാശ്രിതപണ്ഡിതന്മാരിൽപ്പെട്ട മുഖ്യ ഗണ്യനും വൈദ്യവരിഷ്ഠനുമായിരുന്ന ഇ. കണ്ണൻവാരിയരേ കരിച്ചു കേട്ടറിവെങ്കിലും ഇല്ലാത്തവരും സവിശേഷം ബഹുമാനിക്കാത്തവരും മലയാളികളിൽ എത്രയോ ചുരുക്കം പേർ മാത്രമേ ഉണ്ടാവുകയുള്ളുവെന്ന് ആർക്കും സഭയെങ്കിലും പറയാവുന്ന സംഗതിയാണ്. ഇദ്ദേഹം 1115 മീനം 22-ാം നാ- വ്യാഴം ഉറവിട്ടി 9 മണിക്കുശേഷം കിളിമംഗലത്തുള്ള സ്വാഗൃഹത്തിൽപ്പെട്ടു് അവസാനംവരേ സ്വബോധത്തോടു് ഈശ്വരവിചാരത്തോടു് കൂടി തന്റെ 82-ാം വയസ്സിൽ വിദാഹനായ അനുജന്മാരുടേയും മരുമക്കളുടേയും ശിഷ്യന്മാരുടേയും മറ്റും യഥോചിതശുശ്രൂഷാസഖം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടു് ചാമഗതിയേ പ്രാപിച്ചുവിവരം പത്രങ്ങളിൽനിന്നു പലരും ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്ന സംഗതിയാണല്ലോ. എന്നാൽ ഇതിൽ ഒരു വിശേഷസംഭവം ഉണ്ടായതു പ്രത്യേകം എടുത്തുകാണിപ്പാനാണ് ഈ ലേഖനം എഴുതുന്നത്. അതെന്തെന്നാൽ ആ മീനം 15-ാം നാ-ക്കുശേഷം ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട വൈദ്യവിചക്ഷണനും സാഹിത്യനിപുണനുമായ എം. കണ്ണൻ വാരിയർ ഇദ്ദേഹത്തേ ചെന്നു കാണുകയും ഗുരുസ്ഥന്റെ അസ്വാസ്ഥ്യം അധികമില്ലെന്നറിഞ്ഞു സമാധാനത്തോടെ സാനറും ഗുരുവായൂർചെന്നു സേവിച്ചതാമസിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

21-ാം- എക്കദശീപ്രതോപവാസം അവിടെ കഴിച്ചു ചോദഗിനാഥ കാലത്തു കളിയും ഭഗവാനും പാരണയും മറ്റും കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് അദ്ദേഹത്തിന് 'ഇന്നു രാത്രിക്ക് ഗുരുസന്നിധിയിലെത്തണം' എന്നു സുദൃശം തോന്നിയത്. അതുപ്രകാരം അന്നു സന്ധ്യക്കുമുമ്പിൽ അടുത്തെത്തിയ സമയം 'ഇന്നു തന്റെ വന്നത് അത്ഭുതമായി- ജ്യേഷ്ഠനല്ല അധികമാണ്' എന്നു പരിഭ്രമത്തോടെ സംശയം സസന്തോഷം ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുജനായ അച്ഛൻവരിയർ പ്രത്യേകം പറഞ്ഞു. അതു കേട്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം വേഗത്തിൽ കളിച്ചു ഗുരുസന്നിധിയിലെത്തുകയും ഗുരുവായുർ ഭജനം കഴിച്ചാണു വരുന്നതെന്നും മറ്റും സാവധാനത്തിൽ ഗ്രഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അതെല്ലാം ഇദ്ദേഹം അപ്പോൾ ശ്വാസഗതിയുടെ വൈഷമ്യം നിമിത്തം സസന്തോഷം മെഴുനത്തോടെ സ്വീകരിക്കുകയാണുണ്ടായത്. പിന്നെ അദ്ദേഹം ഗുരുമുഖത്തു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി സ്നേഹം പൊലിക്കൊണ്ടു കാക്കലും അനുജൻ അച്ഛൻവരിയർ, മരുമകൻ രാഘവവരിയർ ഇവർ നാമജപത്തോടെ തലക്കലും മറ്റുള്ളവർമുറ്റം വിട്ടുപോകാതെ പെരുമാറിയിരുന്നു. ആ സ്നേഹത്തിനിടയിൽ ഹില ഭക്തിരസപ്രധാനാലുക്കൾ കേൾക്കുമ്പോൾ ഇദ്ദേഹം വളരെ വരുക്കേണ്ടതുകൊണ്ടു കൂടിത്തൊഴുതുകൊണ്ട് 'നാരായണ' എന്നു മന്ദസ്വരത്തിൽ സുദൃശസ്സുണ്ടാക്കുകയും ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതാണത്രുതും.

'എല്ലാം കരുക്കിയില്ലേ' എന്ന് ഇദ്ദേഹംതന്നെ സൂചകമായി ചോദിച്ചതോടുകൂടി ഭസ്സും, പന്ദനം, ഭഗാപി ഇവകളെ വിധിപ്രകാരം അംഗങ്ങളിൽ ധരിപ്പിക്കുകയും തീർത്ഥം സേവ്വിക്കുകയും പല്ല, മണൽ, വിളക്കു മുതലായതെല്ലാം അടുത്തൊരുക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ കൃത്യസമയം എത്തിയപ്പോൾ കാൽ രണ്ടും ശിഷ്ടനും തലയും കൈകളും അനുജഭാരിനേയന്മാരും ഹിടിച്ചു വേണ്ടതുപോലെ നിലത്തിറക്കുകയും എല്ലാവരുടേയും പ്രക്ഷണനമസ്സാരങ്ങൾക്കു ശേഷം ആ പുണ്യജീവൻ ഈ പാണ്ഡുഭൗതികപിണ്ഡത്തെ വിട്ടുപിരിയുകയും ചെയ്തു.

പണ്ട് പുത്രവിചാരത്താൽമാത്രം നാരായണനും ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ട് വളരെ വളരെക്കാലം പാപകൃത്യനിരതനായിരുന്ന അജാമിളനുംകൂടി കരുണാകടാക്ഷവിഷേപണപുരസ്സരം മോക്ഷംകൊടുത്ത ഭക്തവത്സലനായ ഭഗവാൻ-മാറ്റാവിട്ടു, ഉത്തരായണത്തിൽ എക്കദശീപ്രതാനുഷ്ഠാനശേഷം ചോദഗി ദിവസംതന്നെ സ്നേഹശ്രവണത്തിനിടക്കു തൃപ്പാദസ്സുണ്ടാക്കുകയും നാരായണനാമാക്ഷരപാരായണപരമായണനായി പ്രാണത്യാഗംചെയ്ത ഈ പുണ്യപുരുഷന് സവിശേഷകാരുണ്യം ഒരു വിശിഷ്ടമോക്ഷസൈദ്ധ്യം തന്നെ കൊടുത്തുരിക്കുമെന്ന് ആർക്കും നിസ്സംശയം വിശ്വസിക്കാവുന്ന സംഗതിയാണല്ലോ. അക്ഷണം എം. കുഞ്ഞൻവരിയരുടെ മുഖത്തുനിന്ന് ഒരു സുലളിതപദ്യം പുറപ്പെടുകയും ആയതു പിന്നെ പണ്ഡിതസമുദയപരോഗണ്യനായ മ. മ. ശ്രീ. പാർക്കിത്തു കുഞ്ഞുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് കേട്ടപ്പോൾ ഇതു കവിതയല്ല പരമം ത്വം പറഞ്ഞിരിക്കുവാൻ എന്ന് സകുതുഹലം കല്പിക്കുകയും ഉണ്ടായി. ആ പദ്യവും കൂടി താഴെ വേർക്കുന്നു.

- (മൂലം) കാരുണ്യാൽ ഗുരുവായുമന്ദിരപതിർഭോജസ്ഥപാദാശ്രിതേ-
 ഷോപകം ദൂതതയം നിയുജ്യ സുധിയാമന്തംസമുക്താമണിം
 ദൂരാദീഗ്ദ്ധരദാസമദ്യ ഭിഷജ്ജമഗ്രേസരം സ്പൃഥാ
 ധൃശം ഖലപനയൽ സ്വകം പദമഹോ ഹൈകൃം രമോമേഗയോഃ.
- (ഭാഷ) കാരുണ്യാൽ ഗുരുവായുരപ്പണൊരു നൽപാദാശ്രിതൻതന്നെവി-
 ട്താരാൽപണ്ഡിതലോകമുത്തമണിയാത് മിന്നം ഭിഷഗപദ്യനേ
 പേരാനീഗ്ദ്ധരദാസനേപ്പുകൃതും വാല്യമെല്ലാം തിക-
 ണ്ണോരും ധൃശനെയിന്നു തൻപദമണച്ചല്ലോ ഹരീശാത്തകൻ.

ഒരു രാജാജി ഭക്തൻ.

രാജാധിഭാഷിതം.

1116 മീന ലക്കം കൈരളിയിൽ 'രാജാധിമാസികയോട്' എന്ന പേരിൽ കൈരളീഭാസനും, ഭാഷാവിഷയത്തിൽ 'രാജാധിഭാഷിതം' എന്നപേരിൽ മല്ലിനാഥനും പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിന് മറുപടിയല്ലാതെ രാജാധി, തൽഭാഷിതത്തിൽ ഒന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇങ്ങോട്ടാക്ഷേപിച്ചിട്ടുള്ളതിന് ഉത്തരം പറഞ്ഞപ്പോൾ ആക്ഷേപരൂപത്തിലായെങ്കിൽ അതിന് രാജാധി അപരായിയാകയില്ലല്ലോ. മല്ലിനാഥൻ മൂലമായുണ്ടായിത്തീർന്ന രാജാധിഭാഷിതം മല്ലിനാഥനും മാലോകനും കാണുവാനായിത്തന്നെയാണ്, പ്രകാശിതമായിട്ടുള്ളത്. അനാദരപ്രകാശകമായി വിദൂരനമസ്സാരംവെയ്ക്കുന്ന മല്ലിനാഥന്റെ ഭവ്വചനങ്ങൾ ദുർഗ്ഗന്ധമലിമസങ്ങളാകയാലാണ് മൂക്കുപൊന്തേണ്ടതായി വരുമായിരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞത്. മീന ലക്കം കൈരളിയും എടവം ലക്കം രാജാധിയും ഒത്തുനോക്കുന്നതായാൽ കൈരളീഭാസനും മല്ലിനാഥനും പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനു തരമല്ലാതെ രാജാധിഭാഷിതത്തിൽ ഒന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ലെന്ന് കാണാവുന്നതാണ്.

"രാജാധിമാസികയുടെ പേർ അരനിമിഷത്തിനുള്ളിൽ മാറിയിരിക്കണം" എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ട മല്ലിനാഥന്റെ ചൊല്ലിനെ ഞങ്ങൾ എന്തിനു വകവെയ്ക്കുന്നു? അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് അവസാനം "നീയെന്തു ചെയ്യുന്നിതെന്നോടുകൂടി" എന്നു പറഞ്ഞതും. കൈരളീഭാസന്റെ "ഞങ്ങളുടെ പേരിൽ കേൾപ്പോടുകൂടാൻ" എന്നുതുടങ്ങിയ പ്രയോഗങ്ങളും, മുൻപറഞ്ഞ അഭിപ്രായങ്ങളും മറുമാണ് കൈരളീഭാസന് കൈരളിയുമായുള്ള ബന്ധം വളരെ കാലത്തേക്ക് ഉണ്ടാകാൻ തരമില്ലെന്ന് രാജാധിയെ അഭ്യൂഹിച്ചത്. കേരളത്തിന്റെ മേൽക്കോയ്മ വല്ല കലാപങ്ങൾകൊണ്ടും അക്കെങ്കിലും നേടുവാൻ സാധിച്ചേക്കാം, കേരളഭാഷയുടെ മേൽക്കോയ്മ തനിക്ക് സിദ്ധിക്കേണമെന്ന് ആരെങ്കിലും അഭിലാഷിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അത് വ്യർത്ഥമാകുമ്പോൾ ഉള്ള മല്ലിനാഥന്റെ നന്ദി, വള്ളിയൊന്നുമാറി, നിന്ദയാണെന്ന് രാജാധി മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതിലത്ര വകവെയ്ക്കുന്നില്ല. കൈരളീഭാസന്റെയും മല്ലിനാഥന്റെയും പോക്ക് ഇപ്രകാരമാണെങ്കിൽ പത്രബന്ധമില്ലാതിരിക്കുന്നതെന്നുമാണുത്തമം.

ചോദ്യക്കുടലാസ്സിന്റെ നൂതന സിലബസ്സ് പകർത്തിയതുകൊണ്ട് പരിഹരിക്കപ്പെടാവുന്നതല്ല. "സൂര്യമെന്ന പരീക്ഷക്ക് അ

പോലാരം ചോദിച്ചത് തെറ്റാണെന്ന് രാജാജി ഒരിടത്തും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടില്ല. “ഫസ്റ്റ് പേപ്പറിൽ അപോലാരം ഉൾക്കൊള്ളുന്നില്ലെന്ന് ചില പണ്ഡിതന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.” (കുറേ കൈമാറ്റം) ഇത് മല്ലിനാഥന്റെ അഭിപ്രായമാണ്. “സ്കൂൾ ഫൈനൽ പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളിലില്ലാത്ത ദുർഗ്ഗമമായ ഒരു വിഷയത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു നെടുമുടി കൻ വാചകം എടുത്തിട്ട് മനഃപൂർവ്വം തന്നെ.” എന്നു രാജാജി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ട്രെയിനിങ് സ്കൂളിലെ ശിക്ഷാക്രമം പരിശീലിക്കുന്ന അദ്ധ്യാപകന്മാർക്കുള്ള പാഠ്യപുസ്തകത്തിലെ ഒരു വാക്യമെടുത്ത് സ്കൂൾ ഫൈനൽ പരീക്ഷക്ക് ‘അപോലാരം’ ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടാലേ പരീക്ഷണമാക്ക് അപോലാരം മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടെന്നു നിശ്ചയിക്കുവാൻ സാധിക്കൂ എന്നില്ലല്ലോ. “ചോദ്യങ്ങളാൽ ‘അപോലാരം’ കടന്നുകൂടിയതു അബദ്ധമായിപ്പോയെന്ന്” രാജാജിഭാഷകൻ ഒരിടത്തും പറഞ്ഞിട്ടില്ല; പറയുകയുമില്ല. പബ്ലിക് പരീക്ഷകൾക്കുവേണ്ടി കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങളിൽ ഏതാണ്ട് അറുപതു ശതമാനം ചോദ്യങ്ങളും മുൻകൂട്ടിയെന്നു ക്ലാസ് പരീക്ഷകളുടെ ചോദ്യങ്ങളിൽ അതേ രൂപത്തിൽത്തന്നെ എപ്പോഴെങ്കിലും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് ആക്ഷേപാർഹമാണെന്നു മല്ലിനാഥന്റെ വാക്കുപോലെ ഇതിന് യാതൊരു തെളിവും ഇല്ലാത്തതു കാണുന്നില്ല.

സംസ്കൃതത്തിൽ പോലും വിരളപ്രയോഗമായ മനോഭാവത്തെ സന്ധിപ്പിക്കുവാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടത് “ചോദ്യത്തിന് കുറഞ്ഞൊരു വിധമുണ്ടാകുവാൻ” ആണെന്നിൽ ഇതിലധികം പ്രയോഗം ചുരുക്കിയ പദങ്ങൾ തേടിപ്പിടിച്ച് വലിയൊരു വിധമുണ്ടാകുവാൻ ശ്രമിക്കാത്തതു പരീക്ഷണമാരുടെ മഹാഭാഗ്യമാണെന്നു മനോഭാവം എന്ന വാക്ക് “വ്യാകരണപുസ്തകങ്ങളിലുണ്ടായിരിക്കാം. എന്നാൽ സ്കൂൾ ഫൈനൽ ക്ലാസിലെ പാഠ്യപുസ്തകമായ ‘സാഹിത്യബോധിനി’ എന്ന പുസ്തകത്തിൽ അതു കാണുന്നില്ല. വ്യാകരണപുസ്തകങ്ങളിലില്ലാത്ത പ്രയോഗങ്ങളും സന്ധികളുമുണ്ടാകുമില്ലല്ലോ.

“ഇങ്ങനെ പരീക്ഷകന്റെ പേരിൽ കുറവായും തയ്യാറാക്കാൻ” തയ്യാറാക്കിയെങ്കിലും പരീക്ഷകൾക്കുവേണ്ടി കാണുന്ന സൂത്രരീതി, സൂത്രരീതിതന്നെയെന്നു പറയാൻ ഇങ്ങനെ സന്നദ്ധമാണ്. മാർക്ക് രണ്ടായാലും വിരോധമില്ല; രണ്ടരയായാലും വിരോധമില്ല; പന്ത്രണ്ടരയായാലും കൊള്ളാം. കേവലം ഒരു മാർക്കിന്റെ കുറവുകൊണ്ടുകൂടി പരീക്ഷണമാർ തോറ്റുപോകാമെന്നിരിക്കെ, മാർക്കിന്റെ സംഖ്യയെപ്പറ്റി ഇത്ര

ഉദാസീനമായും നിരന്തരവാദമായും അഭിപ്രായം പ്രകടിപ്പിച്ചത് കഷ്ടമായിപ്പോയി. ജയിക്കുന്നതും തോല്ക്കുന്നതും തമ്മിൽ ഒരു വ്യത്യാസവുമില്ലെന്നോ?

ഇക്കൊല്ലത്തെ സൂര്യനെപ്പോലെ പരീക്ഷയുടെ മലയാളം ഒന്നാം ചോദ്യക്കുടലാസ്സിനെപ്പറ്റി ഉണ്ടാകാവുന്ന ആക്ഷേപങ്ങൾ ആദ്യമായി മല്ലിനാഥൻ തന്നെയാണ് തോണ്ടിത്തുളച്ചുണ്ടാക്കിയത്. പലതിനും കുറവും കുറവും പറയുക ശീലമുള്ള മല്ലിനാഥൻ രാജാജിയേയും കൂടി അതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ രാജാജി അതു വ്യക്തമാക്കി. മേലാലൈകിലും ഇങ്ങനെ മല്ലിനാഥൻ സ്വയംകൃതാനന്ദങ്ങൾ വരുത്തിക്കൂട്ടാതിരിക്കുവാൻ മനസ്സിരുത്തേണ്ടതാണ്. രാജാജിയിലെ ലേഖകനൊ ലേഖകനാരോ രാജാജിഭാഷിതത്തിൽ ഭാഗഭാഷകളാകുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സല്പ്രീതിയെ പുലർത്തുന്നതിനു മാത്രമാണ്. “ചികിത്സയില്ലാത്ത രോഗത്തിന്റെ ശല്യംകൊണ്ട്” മല്ലിനാഥന്റെ രംഗത്തെക്കാൾ അധികം കാണികളുള്ള രാജാജിയുടെ രംഗങ്ങൾ ശൂന്യങ്ങളാക്കിത്തീർത്തവൻ മല്ലിനാഥൻ ഉത്സാഹിച്ചതുടങ്ങിയാൽ അത് വിഫലമായേ ഭവിക്കയുള്ളൂ എന്ന് ഇപ്പോളെങ്കിലും മല്ലിനാഥൻ മനസ്സിലായിരിക്കണം. പലരുടേയും വാക്കുകൾക്കേട്ട് ഒരുവൻ പ്രചരണവേല തുടങ്ങിയാൽ ചില “ഇല്ലാക്കേസ്സുകൾ” ഉണ്ടായേക്കാമെങ്കിലും ഉള്ള കള്ളി അറിയുന്നവക്കൊന്നും അതിൽ ഉള്ളികളുണ്ടാകയില്ല.

“ഇനി ഈ വിഷയത്തെക്കുറിച്ചൊന്നെങ്കിലും പറയാൻ മല്ലിനാഥൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല”യെങ്കിൽ രാജാജിക്ക് മറുപടി പറയേണ്ട ആവശ്യവും നേരിടുകയില്ലല്ലോ.

‘ദൃഷ്ടിപതിക്കുക’ എന്ന പ്രയോഗത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആക്ഷേപം മല്ലിനാഥൻ പിൻവലിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ മല്ലിനാഥന്റെ ആക്ഷേപങ്ങൾ പലതും യുക്തിയുക്തമായി ഉപപാദിക്കുകയാണെങ്കിൽ പിൻവലിക്കേണ്ടതായിവരും. പിൻവലിച്ചതിനു വന്ദനം!

കല്ലിനാഥന്റെ നേരെ കല്ലറിയുന്നതായാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുസ്ഥമായ പാണ്ഡിത്യകവചത്തിന്മേൽ തട്ടി തിരിച്ചടിക്കാതെ നോക്കുവാൻ മല്ലിനാഥൻ മനസ്സിരുത്തിയാൽ നന്ന്.

അനിർല്ലോഡിതകായുസ്യ

വാഗ്ജാലം വാഗിനോ വൃഥാ

നിമിത്താദപരാഭാഷോ-

ഛാന്ദസ്സന്യേവ വല്ഗിതം.